

Orðmiklir and- stöðuflokkar uttan eitt uppskot Hava bankarnir pen- ing at figgja nakað vinnulív í heila tíkið?

Ikki kann sigast annað enn at andstöðuflokkarnir brúktu stór orð, tá tingið viðgjörði uppskotini um broytingar í skattalógum og uppskotið um figgjarrognaravgjaldið.

Men hvørki sambandsflok-
kurin ella fólkaflokkurin høvdu
eitt einasta alternativ til,
hvussu peningur fæst nú og
hvussu javnvág annars fæst á
figgjarlógina.

Baðir flokkar mæla til at
lækka kostnaðarstöðið og
spara innan tað almenna. Ó-
ivað eru nógv í samgonguni
samd um, at kostnaðarstöðið
má lækkast og at tað almenna
má eisini spara.

Men at lækka kostnaðarstöð-
ið í einum samfelag letur seg
ikkí gera frá einum degi til
annan. Nógvir ivasurningar

taka seg upp í hesum sam-
bandi og nógvar avleiðingar
skulu roknast út. Hevði hetta
verið so lætt, sum andstöðu-
flokkarnir gera tað til, høvdu
óivað fleiri lond valt ta loysn-
ina.

Hetta krevur eina miðvísa
tillaging, sum má ganga yvir
fleiri ár. Hinvegin kunnu vit
lasta landsstýrið fyri, at tað
ikkí beinanvegin í 1991 fór
undir meira miðvísar kann-
ingar, sum høvdu til enda-
máls at umleggja almenna
sektorin.

Hesin spurningur var fleiri
ferðir umrøddur í javnaðar-
flokkinum í valskeiðnum, tá
teir borgarligu royndu seg
nakrar krákumánadir í 1989
og 1990, og skuldi tað tí verið
greitt, at hetta var neyðugt at
gera beinanvegin, tá lands-
stýrið tók við. Tað er tí at fegn-
ast um, at landsstýrismadur-
in í almannamálum tók stig til
at kanna sjúkrahúsverkið.
Vónandi kemur nakað burtur
úr hesum.

Neyðugt er við sparingum,
men neyðugt er sanniliga eis-
ini við vinnuligum átøkum, tí

vit spara okkum ikki aleina úr
kreppuni. Virkseimið má fáast
upp á fótur aftur og eitt nóg-
v meira miðvíst arbeiði má ger-
ast á hesm øki.

Higartil hevur hetta bara
verið viðfáningur. Besta døm-
ið er virkisnevndin, sum var
knýtt at arbeiðaramála-
nevndini. Hon hevði nógvar
fundir og fekk og gjörði fleiri
uppskot. Stóru fundur varð
hildin ein heilan dag á Blinda-
stovninum, men so hendi
einki meira. Er nevndin av-
tíkin?

Víst skulu arbeiði ikki setast
í gongd bara fyri at hava ar-
beiði. Talan má vera um veru-
liga framleiðslu og helst til út-
flutnings, tí vit hava havt nóg
mikið av »terapi« í hesum
landi og úrslitið er hareftir.

Hetta er ikki bara ein spurn-
ingur um hugskot og dirvi.
Tað er eisini ein spurningur
um figging. Higartil hava
bankarnir sagt, at ongar verk-
ætlanir eru nóg lønandi at
figgja. Men er hetta allur
spurningurin?

Hvussu er veruliga støðan

hjá bankunum? Sambært
lýsing til aðalfundirnar siga
bankarnir, at eftir eina nýggja
endurreisn er soliditeturin
tíggju komma nakað, beint
oman fyri markið! Hvørjar
møguleikar gevur hetta til lán
til vinnulívsfígur? Púrt
einki.

Harafurtur vita vit, at bank-
arnir framvegis eru bundnir
at abyrgdum fyri lán hjá føy-
oyskum vinnufyrirøkum. Men
eru ikki allar hesar á »reyv-
ini«? Verður tað tí ikki talan
nakað vinnulív fyri hóast
milliárdainnspræningar.

Spurningurin er tí, um lands-
stýrið ikki má ásanna, at
bankarnir hava ikki pening –
ella ógvuliga lítið – at figgja
nakað vinnulív fyri hóast
milliárdainnspræningar.

Hetta er ein spurningur, sum
landsstýrið, figgjarnevnd og
løgting mugu viðgera, nú
figgjarlógin umsiður skal við-
gerast, eftir at landsstýrið
hevur brýnt spariknín.

Lesarabrøv

Tey ungu og hiv/AIDS

Í blaðnum hósdagin 25. no-
vember skrivur hj. eina grein
um kanningar av næmingum í
9. flokkum. Næmingarnir eru
spurdur, um teir nýta hit og/ella
annað fyrbyrgjandi, tá ið teir
hava samleigu. Ein ov stóru
partur av teimum svarar nei til
spurningin. Hesniðurstøðuna
eru vit samd um. Men eg havi
hug at brúka tøluni í kanningini
eitt sindur óðrvísi.

Halda tey ungu seg til sín
egna aldursbók, eru tey, eisini
uttan hit, at kalla uttan fyri
vanda at verða smittað við hiv.
Tað eru teir eldru aldursbók-
arnir, sum eiga meginpartin av
statistikkin. Í veruleikanum
eiga hesi ungu at spyrja for-
eldrini, um tey hava hit við, tá
ið tey fara í býni! Tað hevur

blaðmaðurin helst eisini havt í
huga, tá ið hann valdi myndina
til greinina. Í hvussu er eru tey
bæði væl eldri enn 17 ár.

MEN hetta merkis sjálvsagt
ikkí, at tey ungu ikki frá byrjan
av eiga at fáa sær góðar vanar í
sambandi við sexuella sam-
veru, eitt nú at nýta fyrbyrgj-
andi evni. Fyri genturnar er
vandin fyri at verða við barn
nóg meira veruligur og
átrókkandi. Og hit verjir har-
umframt bæði kynini móti al-
skyns kynssjúkum og smitt-
um.

Tað er ein skylda hjá øllum,
ungum sum eldri, at vísa á-
byrgd bæði mótevísar seg
sjálvum og øðrum. Sexuallívið
verður ríkt og gláðari, tá ið
óttin fyri at verða smittað við

ymiskum sjúkum ella at verða
við barn ikki sleppur at skúgva
allar tær góðu kenslurnar í bak-
grundina.

Vit vaksnu skulu ansa eftir,
at vit ikki lata okkara egna
(vælgrundaða) ótta stýra tí, vit
borðreiða við til tey ungu. Vit
skulu geva teimum greiða og
opna upplýsing um hiv/AIDS
o.s.fr., men ræðupropaganda
er ikki saklig og skapar tí ó-
tryggleika. At vera ungur og
byrja at finna sín sexuella
identitet er nóg ringt. Leggja
vit okkara barlast av angist,
skuldarkenslum, forðumum
o.s.fr. á tey, forbróta vit okkum
í móti teimum.

KB

Tað besta sambandið tá tú skalt heim til Føroya

Grønlands Rejsebureau hevur serkunnleika í ferðum til alt út norður.
Og tá tú og tui fara at ferðast, so ringið, sendið eitt fax – ella komið
inn á ferðamannastovuna. Vit kenna leiðina – og eru fús at hjálpa
tykkum ávegis! *

Atlantic Airways

Grønlands Rejsebureau

Din bedste forbindelse til Færøerne, Grønland og Island

Gammel Mønt 12 1004 København K Telefon +45 33 13 10 11 Fax +45 33 13 85 92

Latið Fossbankan uppافتur

Er kreppan følsk? Hvussu
leingi skal hon halda fram?

Í staðin fyri at hugsa um
hungursmark, átti hámarks

frá tí almenna verið sett í verk.
Tá ið nú landskassin er meira
enn tómur, átti ongin persónur
at fingið meira enn 20.000 kr. í

løn um mánaðin til kreppan er
avhæsað. Ongin fundar- ella
nevndarløn, ei heldur biðpen-
ingur kann koma upp á tal í hesi

tíð, og fundir uttanlands mugu
avmarkast mest móguligt fyri
at minka um almennu ferðaút-
reiðslurnar. Faxið er uppfunn-
ið, og tá eru fundirnir skrivligir
og greiðari beinanvegin. So
slept undan tvídrátti seinni
um hvat veruliga varð fundast
um. (Bankakeypid t.d.).

Skilamaðurin Dalgas segði á

sinni, hvad udad tabes skal
indad vindes, men her á landi
tykist tað øvugt at vera í há-
sæti: Fossbankin, ið kláraði
seg sjálvan við útlandskum
peningi, verður knappliga
stongdur. Fossbankin misti sín
eginkapital, tí føroysku húsa-
virðini skerdust við 2/3, í
hansara føri bara. Ótrúliga

skilaleyst og óreint, og hvi
skuldi tað henda júst 11. ok-
tober, meðan lögmaður og
hennara ráðgevarar vóru farin
til Danmarkar í fundarøndum
at fundast 12. oktober við ríkis-
stjórnina. Varð tað gjørt fyri at
órógva tey?

Eyðna Djurhuus